

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWANIA

GIMNAZJUM NR 39

KRAKÓW OS. OŚWIECENIA 30

*Aby trud owocował, musi być jasno określony cel”
Czesław Banach*

*„Aby do czegoś dojść, trzeba wyruszyć w drogę”
Stanisław Brzozowski*

Kraków, wrzesień 2005 r.

Punkt wyjścia do planowania i prognozowania pracy wychowawczej w szkole stanowiła diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole w latach 1999 – 2003.

Sposoby diagnozowania pracy wychowawczej były różne: rozmowy, dyskusje, wywiady, obserwacje i ankiety.

Program powstał:

- po analizie oczekiwań podmiotów szkoły;
- po wspólnym przemyśleniu celów wychowania i rozważaniach nad dotychczasowymi działaniami wychowawczymi.

I. Podstawa prawna:

1. Konstytucja RP (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483).
2. Ustawa o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. nr 67, poz. 329 i nr 106 , poz. 496; Dz. U. z 1997 r. nr 28, poz. 153 i nr 141, poz. 943; Dz. U. z 1998r. nr 117, poz. 759).
3. Ustawa Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. nr 56, poz. 357).
4. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla sześcioletnich szkół podstawowych i gimnazjów (Dz. U. Nr 14/99).
5. Konkordat między Rzeczypospolitą Polską a Stolicą Apostolską.
6. Konwencja o Prawach Dziecka.
7. Europejska Karta Praw Człowieka.
8. Statut Szkoły.

ZADANIA OGÓLNE SZKOŁY

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, winni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

1. Znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
2. Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
3. Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów, jak i całej edukacji na danym etapie.
4. Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych.
5. Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
6. Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
7. Przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
8. Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

(„Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla sześcioletnich szkół podstawowych i gimnazjów”)

CELE PRACY WYCHOWAWCZEJ

Wśród celów wychowawczych za najważniejsze uznaje się:

- dbałość o wszechstronny rozwój ucznia (intelektualny, psychiczny, społeczny, moralny);
- uczenie tworzenia odpowiedniej hierarchii wartości i umiejętności zaspokajania swoich potrzeb z poszanowaniem praw drugiego człowieka;
- wdrażanie do szeroko rozumianej samodzielności - samoocena, samokontrola, samowychowanie, samokształcenie, samodzielność sądów;
- nabycie umiejętności rozróżniania dobra i zła oraz gotowości do przeciwstawiania się złu;
- pomoc w dorastaniu do podejmowania odpowiedzialności za swoje życie;
- wyrabianie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją;
- uczenie pracowitości, samorządności i przedsiębiorczości;
- wspomaganie uczniów w rozpoznawaniu własnych uzdolnień i zainteresowań i zachęcanie do ich rozwijania;
- kształtowanie umiejętności myślenia i jasnego formułowania wypowiedzi;
- kształcenie umiejętności krytycznego odbioru informacji z mediów;
- rozbudzanie potrzeb czytelniczych;
- kształtowanie wrażliwości na dobro i piękno;
- kształtowanie wrażliwości na uczucia i potrzeby innych (koleżeństwo, przyjaźń);
- pomoc w budowaniu prawidłowych relacji w rodzinie;
- pedagogizacja rodziców i wspomaganie rodziny;
- budzenie szacunku dla wspólnego dobra, uczenie dbałości o wygląd najbliższego otoczenia i reagowania na przejawy dewastacji;
- kształtowanie właściwych postaw wobec siebie i innych, uczenie tolerancji i asertywności;
- kształtowanie postaw patriotycznych - uczenie szacunku dla symboli narodowych, religijnych oraz tradycji polskich i regionalnych, tworzenie tradycji szkoły;
- rozwijanie w uczniach postawy ciekawości świata i otwartości wobec innych kultur;
- wyrabianie nawyków kulturalnego zachowania się w każdej sytuacji;
- kształtowanie postaw „zdrowego życia”, przeciwstawiania się nałogom i uzależnieniom;
- uświadamianie roli aktywności fizycznej;
- kształtowanie nawyków stałego dbania o higienę osobistą i estetykę wyglądu;
- pomoc we właściwym przeżyciu okresu dojrzewania, w niwelowaniu zagrożeń z nim związanych (presja seksualna, pornografia, sekty, subkultury);
- pomoc w tworzeniu wartości związanych z płciowością człowieka (męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzina);
- budzenie szacunku do przyrody, uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego i uczenie działań proekologicznych;
- pomoc w odnalezieniu się w nowej rzeczywistości społeczno-ekonomicznej, kształtowanie człowieka wyczulonego społecznie;
- przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wyboru szkoły średniej.

OCZEKIWANE EFEKTY WYCHOWAWCZE

Uczeń Gimnazjum nr 39:

- zna wartość posiadanej wiedzy, czuje potrzebę dalszego kształcenia i szeroko pojętego rozwoju intelektualnego;
- postępuje zgodnie z przyjętymi powszechnie normami;
- jest odpowiedzialny za własne słowa i czyny, jest asertywny;
- jest wrażliwy na uczucia i potrzeby innych, potrafi być dobrym kolegą, przyjacielem;
- w swoim postępowaniu kieruje się zasadami moralnymi, promuje dobro;
- jest samodzielny i kreatywny;
- posiada umiejętność samokontroli i samowychowania, umie radzić sobie ze swoją agresją;
- stara się eksponować swoje mocne strony, wierzy w swoje możliwości;
- rozwija swoje zainteresowania i talenty, jest kreatywny;
- zna wartość czytelnictwa;
- rozumie i potrafi stosować popularne zwroty, sentencje, powiedzenia i wyrażenia łacińskie funkcjonujące w języku polskim;
- jest wrażliwy na piękno;
- szanuje rodzinę i tradycje rodzinne, jest świadomy roli i znaczenia rodziny w życiu każdego człowieka;
- wykazuje właściwą postawę wobec innych kultur i religii, jest tolerancyjny;
- zna i stara się kultywować zwyczaje i tradycje regionalne;
- zna wartości kulturowe i historyczne Krakowa i województwa małopolskiego;
- okazuje szacunek dla symboli narodowych i tradycji polskich;
- godnie zachowuje się w czasie obchodów świąt i uroczystości narodowych i szkolnych;
- rozumie procesy integracyjne, zachodzące w Europie;
- posiada wysoką kulturę osobistą;
- potrafi zachować w różnych sytuacjach życiowych;
- potrafi radzić sobie ze stresem;
- jest świadomy szkodliwości narkotyków i innych używek, zna zagrożenia ze strony sekt i przygodnych kontaktów (AIDS);
- dba o higienę osobistą, estetykę własnego wyglądu i otoczenia;
- zna rolę aktywności fizycznej;
- potrafi racjonalnie i zdrowo wykorzystać wolny czas;
- zna zasady prawidłowego odżywiania się;
- zna elementarne zasady pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zasady zachowania się w stanach zagrożenia życia i zdrowia;
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z mediów;
- jest krytycznym odbiorcą wszelkich informacji;
- zna zasady bezpieczeństwa obowiązujące w domu i w miejscach publicznych;
- szanuje przyrodę, zna zagrożenia środowiska przyrodniczego;
- podejmuje działania ekologiczne w najbliższym otoczeniu;
- potrafi w sposób świadomy i odpowiedzialny dokonać wyboru szkoły średniej, umie zaplanować własne kształcenie;
- umie napisać podstawowe dokumenty takie jak: życiorys, list motywacyjny, podanie.

Motto:

***„Rzeczypospolite zawsze takie będą,
jakie ich młodzieży chowanie”.***

Jan Zamoyski

POWINNOŚCI WYCHOWAWCY KLASY

- Tworzenie przyjaznej atmosfery w zespole klasowym i budowanie pozytywnych więzi między wychowankami.
- Dbanie o swoją kulturę osobistą i takt pedagogiczny.
- Szanowanie godności osobistej ucznia przy jednoczesnej stanowczości i konsekwencji wobec określonych jego zachowań.
- Wspomaganie młodzieży w jej rozwoju, samodoskonaleniu i wdrażanie do samodzielności.
- Ustalenie wspólnie z uczniami norm obowiązujących w zespole i szkole - zapoznanie ich z prawami, obowiązkami, nagrodami, karami i systemem odwoławczym.
- Czuwanie nad zachowaniem, przestrzeganiem wspólnych ustaleń, kształtowanie pozytywnych postaw.
- Interesowanie się postępami w nauce – kontrola wyników, kontakty z nauczycielami, organizowanie pomocy.
- Umiejętne stosowanie nagród i kar.
- Poznanie sytuacji materialnej i rodzinnej wychowanków i w razie potrzeby otoczenie opieką.
- Współpraca z pedagogiem szkolnym oraz specjalistami w rozpoznawaniu potrzeb i trudności ucznia oraz pomoc w tym zakresie.
- Prowadzenie wnikliwej obserwacji uczniów, poznanie środowiska, które kształtuje ich postawy.
- Zindywidualizowane traktowanie uczniów, dostrzeganie ich potrzeb i docenianie postępów.
- Ustalanie, czy wyniki osiągnięte przez ucznia są adekwatne do jego możliwości, poznawanie rzeczywistych przyczyn niepowodzeń.
- Podejmowanie działań profilaktycznych przeciwdziałających agresji i różnym uzależnieniom.
- Okazywanie wychowankom cierpliwości i wyrozumiałości, służenie radą i pomocą w każdej sytuacji.
- Integrowanie uczniów jako zespołu ,organizowanie różnego rodzaju imprez i życia pozalekcyjnego.

- Łagodzenie i rozwiązywanie problemów wewnątrzklasowych.
- Poinformowanie rodziców i uczniów o:
 - zadaniach wynikających z programu wychowawczego szkoły;
 - ustalonych zasadach oceniania zachowania,
 - aktach prawnych obowiązujących w szkole.
- Współpraca z rodzicami - informacja na bieżąco o osiągnięciach i problemach dzieci poprzez spotkania na zebraniach, kontakty indywidualne, listowne i telefoniczne.
- Na podstawie Szkolnego Programu Wychowania utworzenie klasowego programu wychowawczego i weryfikowanie go zgodnie z potrzebami zespołu.
- Na podstawie przygotowanego programu wychowawczego opracowywanie tematów godzin wychowawczych.
- Pedagogizacja rodziców – przygotowywanie krótkich prelekcji lub referatów na spotkania z rodzicami.
- Prowadzenie dokumentacji pracy wychowawczej oraz współpracy z rodzicami.
- Doskonalenie warsztatu pracy, stosowanie odpowiednich dla danego zespołu metod i technik wychowawczych.

„Nie ma wychowania bez wymagań; tych wymagań, które otwierają nowe perspektywy, uczą, jak sprostać wyzwaniom, jak nie ulegać trudnościom, jak urzeczywistnić małe i wielkie cele. Łatwo jednak sprowadzić wymagania do ślepej i bezdusznej dyscypliny. Z drugiej strony – nic lepiej nie służy wychowaniu niż pogodna atmosfera. Ale jeśli tylko na to postawić, wzajemna życzliwość bez wymagań łatwo przekształca się w jałowe i destrukcyjne życie „na luzie”. Stąd życzliwość i stanowczość wymagań wobec uczniów muszą się wzajemnie uzupełniać, a zrównoważenie tych dwóch elementów postawy nauczyciela warunkuje prawidłowe wychowanie w szkole”.

(Ministerstwo Edukacji Narodowej – „ O wychowaniu w szkole”.)

Nie jest trudno uczyć i wychowywać.

Trudno jest nauczyć i wychować.

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW

Każda lekcja powinna zawierać treści wychowawcze i być wykorzystywana do kształtowania osobowości ucznia.

Nauczyciel przedmiotu powinien własną postawą i poprzez stwarzanie różnych sytuacji wychowawczych:

- Uczyć systematyczności, dokładności, punktualności, pracowitości;
- Motywować do nauki, pobudzać postawy kreatywne w procesie zdobywania wiedzy;
- Rozwijać technikę uczenia się uczniów;
- Pomagać w rozwijaniu zainteresowań i talentów, uczyć samodzielności;
- Uczyć odwagi w wyrażaniu własnego zdania i tolerancji;
- Uczyć dbałości o poprawne wyrażanie się uczniów;
- Uczyć wykorzystywania mediów jako źródła informacji i opinii w samodzielnym dochodzeniu do wiedzy;
- Uczyć znaczenia norm moralnych i zasad kultury życia codziennego;
- Podnosić poczucie własnej wartości uczniów i uczyć samokrytycyzmu;
- Uczyć podejmowania decyzji i właściwych wyborów;
- Uczyć poprawnej, bezkonfliktowej komunikacji i współpracy w grupie;
- Uczyć troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo, dbałości o prawidłową postawę ciała na lekcji;
- Ukazywać wartość rodziny w życiu człowieka;
- Budzić szacunek do przyrody, uświadamiać zagrożenia środowiska przyrodniczego i uczyć działań proekologicznych.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

Szkolny program wychowawczy stworzony jest zgodnie z art. 53 ust. 3 Konstytucji o prawie rodziców do wychowania swojego dziecka.

- Szkoła wspiera Rodziców w dziele wychowania młodzieży.
- Rodzice wyrażając swoje opinie w kierowanych do nich ankietach mają wpływ na działania wychowawcze szkoły. Opracowania ankiet i wynikające stąd wnioski są źródłem opinii o efektywności pracy wychowawczej szkoły.
- Rodzice mogą również wpływać na działania szkoły poprzez delegatów klasowych do Rady Szkoły jak również rodziców-członków Rady Szkoły.
- Rodzice wybierając dla swego dziecka Gimnazjum nr 39 akceptują jego Statut i Szkolny Program Wychowania.
- Szkoła zapewnia Rodzicom możliwość bezpośredniego kontaktu z nauczycielami poprzez:
 - organizację zebrań;
 - dni otwartych;
 - ustalenie dogodnych dla rodziców godzin dyżurów poszczególnych nauczycieli.
- Szkoła prowadzi stałą pedagogizację rodziców poprzez prelekcje przygotowywane na zebrania przez wychowawcę lub specjalistę w dziedzinie wychowania: pedagoga, psychologa, seksuologa.
- W sprawach pilnych nauczyciele kontaktują się z rodzicami na dodatkowo ustalonym spotkaniu, poprzez wpisanie informacji do dzienniczków ucznia, ewentualnie telefonicznie lub listownie.
- Rodzice są zapraszani do współpracy przy organizacji wyjść, wycieczek i imprez szkolnych.
- Rodzice są informowani, z co najmniej miesięcznym wyprzedzeniem o zagrażających dziecku na koniec semestru lub roku szkolnego ocenach niedostatecznych oraz ewentualnej nieodpowiedniej ocenie zachowania.
- Rodziny znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej lub życiowej mogą liczyć na pomoc na miarę możliwości szkoły.
- Szkoła zapewnia Rodzicom możliwość korzystania z pomocy lub porady zatrudnionego na terenie placówki pedagoga.